

DOMSTOLSSTYRELSENS ÅRSBERETNING 2017

INDHOLD

UDGIVET AF DOMSTOLSSTYRELSEN 2018

Forsidefoto: Debat i Domstolenes telt,
Folkemødet på Bornholm

-
- 03** BERETNING
-
- 04** DANSK TOPPLACERING I UAFHÆNGIGHED
-
- 06** DIGITAL BEHANDLING AF CIVILE SAGER ER I GANG OVER HELE LANDET
-
- 08** DIGITAL BEHANDLING AF STRAFFESAGER OG DIGITALE RETSSAGER
-
- 09** DOMSTOLSREFORMENS FØRSTE RUNDE FØDSELSDAG
-
- 10** FAMILIENETVÆRKET OG FAMILIESAGER
-
- 12** FOGEDEN KOM IGEN
-
- 13** FOLKEMØDET 2017: YTRINGSFRIHED OG MAGT I TELTET
-
- 14** FORKYNDELSE
-
- 16** NYE LÆGDOMMERE I GRØNLAND
-
- 17** NY LÆGEATTEST OG VEJLEDNING
-
- 18** SMS-PÅMINDELSER: HUSK AT MØDE I RETTEN
-

BERETNING

I 2017 modtog byretterne 749.820 sager, Sø- og Handelsretten 9.711 sager, landsretterne 11.004 sager og Højesteret 195 sager. Det var samlet ca. 1,9 pct. flere sager end året før. I samme periode modtog Tinglysningssretten 1,7 mio. sager, hvilket var en lille stigning i forhold til 2016.

BYRETTERNE

Byretterne nedbragte sagsbehandlingstiderne i straffesager, konkursboer og tvangsopløsningssager i 2017, mens sagsbehandlingstiden i fogedsager og dødsboer steg marginalt.

LANDSRETTERNE

Landsretterne behandlede flere civile sager, end de modtog i 2017, og næsten samme antal straffesager, som de modtog. Derudover lykkedes det landsretterne at reducere deres sagsbehandlingstider for alle sagstyper. Sagsbehandlingstiden for civile ankesager er ca. 12 måneder og for straffeankesager 5,4 måneder.

HØJESTERET

I 2017 modtog Højesteret 153 civile sager. Sagsbehandlingstiden i civile ankesager blev i 2017 reduceret til 11,5 måneder, og sagsbehandlingstiden for straffeankesager med

hovedforhandling blev næsten halveret til 3,6 måneder. Derudover modtog Højesteret 43 straffesager og 62 andragender.

SØ- OG HANDELSRETTE

Fra 2015 til 2016 faldt Sø- og Handelsrettens sagsbehandlingstid i civile 1. instanssager fra ca. 25 til ca. 19 måneder. I samme periode steg antallet af skiftesager ved Sø- og Handelsretten markant. Igen i 2017 steg antallet af modtagne skiftesager og civile sager. I 2017 er sagsbehandlingstiden gået lidt op på baggrund af en markant stigning i antal sager sammenlignet med for blot to år siden. Årsagen til den markante stigning i antallet af skiftesager over de seneste to år er primært sager om tvangsopløsning af selskaber, og for civile sager er årsagen til de flere sager gennem de seneste tre år en stigning i antallet af konkurskarantænesager.

TINGLYSNINGSRETTE

I 2017 modtog Tinglysningssretten 1.713.233 anmeldelser til tinglysning. Det var 17 pct. færre end i 2015 – og kun lidt højere end de 1.690.000 sager i 2016.

Tallene stammer fra "Nøgletal for domstolene 1.- 4. kvartal 2017", der kortlægger domstolenes sagsflow og sagsbehandlingstider.

DANSK TOPPLACERING I UAFHÆNGIGHED

Det europæiske netværk for domstolsadministrationer, ENCJ, holdt generalforsamling i juni 2017. Temaet var "Resilient Justice" (robuste retssystemer), og her blev der vedtaget en rapport, der bl.a. bygger på en undersøgelse af dommernes opfattelse af egen uafhængighed. Når man spørger blandt dommere i Europa, hvordan de selv oplever deres uafhængighed, kommer danske dommere ind på en flot 1. plads.

UAFHÆNGIGHED OG RESPEKT

11.712 dommere fra 26 lande deltog i undersøgelsen, heraf 200 dommere fra Danmark. Generelt oplever danske dommere, at de er uafhængige, ligesom de har en oplevelse af, at der ikke foregår bestikkelse. De har en tiltro til, at udnævnelser og forfremmelser afgøres på baggrund af merit og erfaring – og

at der er respekt for retsvæsenet i befolkningen. De europæiske dommere har vurderet deres uafhængighed på en skala fra 1-10. Kun seks lande ligger over 9 i gennemsnit i undersøgelsen. Blandt disse ligger Danmark på en klar 1. plads. De fem andre lande med over 9 i gennemsnit er Finland, Irland, Holland, Norge og Storbritannien.

PARIS-ERKLÆRINGEN

Generalforsamlingen vedtog en erklæring, Paris-erklæringen, hvor ENCJ sætter særligt fokus på de udfordringer, som domstolsstyrelser og retsvæsner står overfor, når retstatsprincippet, rule of law, udfordres. ENCJ opfordrer i erklæringen medlemsstaterne til at arbejde for robuste og effektive retssystemer, særligt i forhold til uafhængighed, ansvarlighed, kvalitet og effektivitet.

INTERNATIONALT SAMARBEJDE

Danmarks Domstole deltager i internationalt samarbejde dels for at opfylde sine internationale forpligtelser, dels for at udvikle Danmarks Domstole og for at understøtte en moderne domstolsadministration og den internationale faglighed i organisationen.

Domstolsstyrelsen har særligt fokus på samarbejde og erfaringsudveksling om domstolsadministration og om kompetenceudvikling for at sikre kendskab og adgang til relevant international viden og erfaringer. Men også for at understøtte, at danske domstole kan varetage sager med internationale aspekter i høj kvalitet.

På det uddannelsesfaglige område er det mulighederne for kompetenceudvikling i regi af ERA (Academy of European Law), EJTN (European Judicial Training Network), SEND (Samarbejdsorganet for Efteruddannelse af Nordens Dommere) og IOJT (International Organization for Judicial Training), der er særlig prioritet. Domstolsstyrelsen deltager aktivt i arbejdet i ERA's Board of Trustees og i bestyrelsen samt i IOJT's Board of Governors og SEND's bestyrelse.

I de domstolsadministrative samarbejder og fora deltager styrelsen bl.a. aktivt som EU Kommissionens kontakt for nationale retsvæsner i Europarådets kommission for effektive retsvæsner (CEPEJ), herunder i Europarådets arbejde med kvalitet i retsvæsner. Styrelsen har særligt fokus på samarbejdet og produkterne i det europæiske netværk for domstolsadministrationer (ENCJ). ENCJ arbejder for at forbedre retssystemerne og styrke domstoles uafhængighed i Europa, bl.a. som interesseorganisation og talerør i EU.

DIGITAL BEHANDLING AF CIVILE SAGER ER I GANG OVER HELE LANDET

Alle arbejdsgange, der er forbundet med behandling af civile sager, kan nu gennemføres digitalt – fra retten modtager en sag, til dommen offentliggøres.

Portalen minretssag.dk og Civilsystemet, der understøtter digital behandling af civile sager, var ved udgangen af 2017 taget i brug i 20 byretter landet over samt i Østre og Vestre Landsret. Dermed er udrulningen af Civilsystemet i efteråret 2017 med ibrugtagning af minretssag.dk gået efter planen.

Det kræver en særlig indsats af alle, når man digitaliserer et lovstyret og traditionsrigt område, som kommer til at involvere mange forskellige interessenter og varierende typer af sager.

At ibrugtagningen af systemet er lykkedes efter planen, skyldes derfor et ekstraordinært stort planlægningsarbejde og en enestående indsats fra medarbejdere og brugere i og omkring retterne. Systemet er skabt som et teamwork mellem medarbejdere i retterne og Domstolsstyrelsen gennem de seneste tre år, men også i tæt samarbejde mellem myndigheder, digitaliseringsekspertter og eksterne brugere som advokater og andre styrelser.

Det har ikke været nemt hele vejen igennem. Mange beslutninger – også svære beslutninger – om systemets udformning har skullet træffes undervejs. Projektteamet har derfor løbende designet nye arbejdsgange, været i dialog med it-leverandøren om det konkrete udtryk i systemet samt medvirket til et meget omfangsrigt testarbejde for at sikre systemets anvendelighed ud i alle kroge og hjør-

ner. Samarbejde har været kodeordet, når systemet skulle implementeres ret for ret.

PILOTTER OG BRUGERE

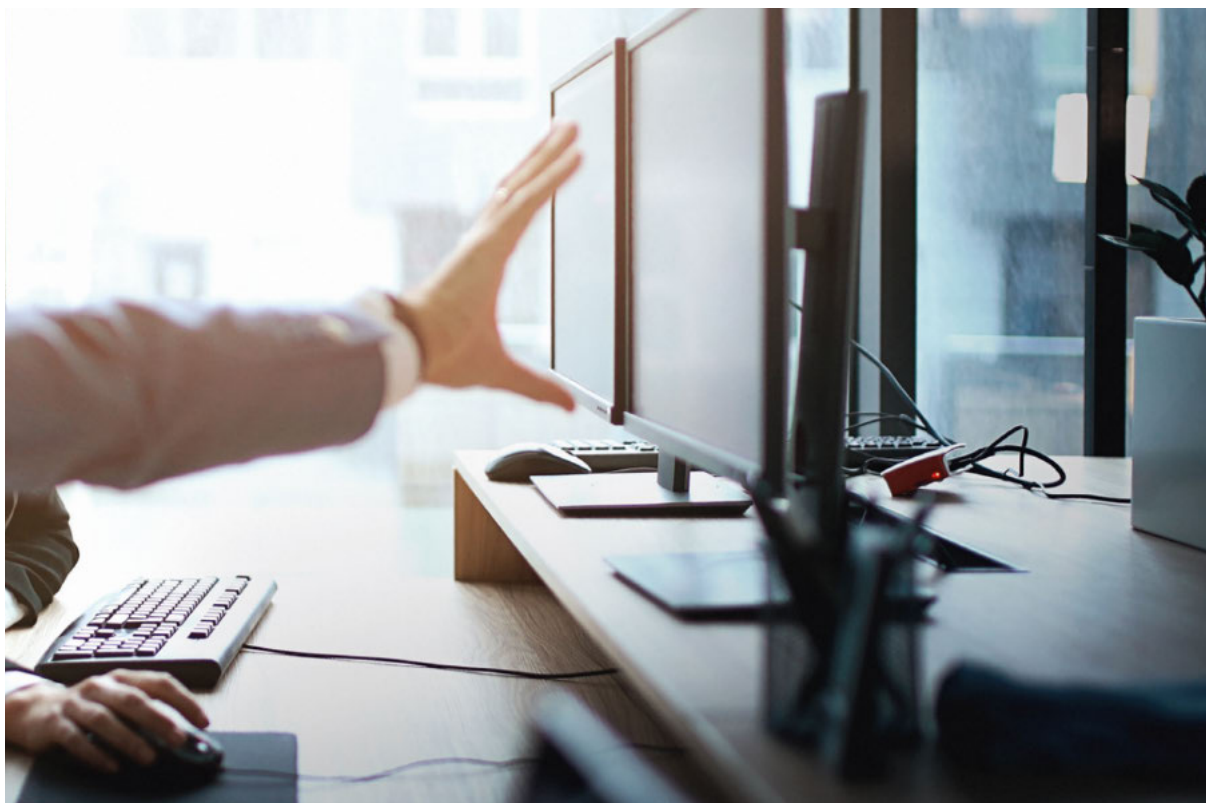
Siden efteråret 2016 har Retten i Horsens og Vestre Landsret fungeret som pilotretter, som har testet systemet og været med til at samle vigtige erfaringer, der kunne fjerne systemets værste børnesygdomme.

I planen for udrulningen har der bl.a. ligget god forberedelse af retternes medarbejdere via kurser og informationsmateriale. I alt har 1.300 ledere og medarbejdere været på uddannelse hos 35 undervisere fra retterne og Domstolsstyrelsen, og der vil være 1.500 interne brugere fra retterne, når projektet er gennemført.

Brugerne på webportalen, minretssag.dk, fx advokater, advokatsekretærer og inkassobureauer, har været inviteret til dialogmøder om digital behandling af civile sager. De eksterne brugere har naturligvis også haft adgang til diverse informationsmateriale med opfordring til at komme med feedback, hvilket de i høj grad har bidraget til.

TILGÆNGELIGHED OG OVERBLIK

Alle arbejdsgange, der er forbundet med behandling af civile sager, kan nu gennemføres digitalt – fra retten modtager en sag, til dommen offentliggøres. Sagsbehandlingen,

kommunikationen og måderne at arbejde på er fundamentalt anderledes end før digitaliseringen. Det berører ikke kun medarbejderne ved retterne, men i høj grad også advokater og andre professionelle brugere, som får nye fordele. Fx får alle sagens parter på minretssag.dk let adgang til – og overblik over – status på den pågældende sag. Alle dokumenter er tilgængelige, og man kan hurtigt udveksle dokumenter og informationer om sagen via portalen.

Digitaliseringen betyder desuden, at sagerne nu er tilgængelige hele døgnet, alle ugens dage. Dertil kommer, at frister nu løber til døgnets afslutning, mens fristerne tidligere var bestemt af retternes åbningstid.

Alt i alt giver digitaliseringen større tilgængelighed til fx sagens status, frister, afgørelser og appel, hvilket skaber gennemsigtighed og overblik i sagsforløbet.

SUPPORT

Domstolsstyrelsen tog højde for, at der ville blive afdækket svagheder og mangler i

systemet, når det først blev testet og brugt ude i virkeligheden. Sådan er det med alle nye digitale systemer. Uanset at forarbejdet med den tekniske løsning på Civilsystemet og min retssag.dk har været særdeles grundigt, var det klart, at systemet umuligt kunne være perfekt fra dag ét. Derfor lå der i udrulningsplanen for systemet et beredskab til behandling af fejl, mangler og u hensigtsmæssigheder, som erfares undervejs i retterne og af brugerne. Som en del af Domstolsstyrelsens it-drift blev der nedsat en taskforce, som svarer på spørgsmål om portal og drift: Taskforcen består af seks medarbejdere: Tre placeret ved Retten i Horsens og tre i Domstolsstyrelsen i København.

Erfaringerne offentliggøres løbende både på Domstol.dk og Minretssag.dk, indtil eventuelle mangler og fejl i systemet er rettet.

De sidste retter kom med i januar/februar 2018. Det gælder retterne i Helsingør, Hillerød, Lyngby og Frederiksberg, Sø- og Handelsretten og Højesteret den 2. februar 2018.

DIGITAL BEHANDLING AF STRAFFESAGER OG DIGITALE RETSSAGER

Retsmøderne kan afvikles smidigere og roligere, og det bliver hurtigere og nemmere at søge i det digitale materiale.

Samarbejdsaftalen mellem anklagemyndigheden og domstolene om digital afvikling af hovedforhandlinger i straffesager trådte i kraft i sin helhed den 1. maj 2017.

Samarbejdsaftalen betyder, at anklagemyndigheden sender en stor del af straffesagerne digitalt til domstolene via e-boks, og at domstolene behandler sagerne digitalt under retsmøderne og ikke længere på papir. Beviser og andre bilag ligger fx på pc fremfor i et ringbind og kan vises på små eller store skærme i retssalene. På den måde får alle parter, domsmænd eller nævninge mulighed for at finde og se materialet på samme tid under retsmødet. De kan koncentrere sig om indholdet fremfor at skulle lede efter det i eventuelle ringbind eller mapper med papir. Af andre fordele kan det nævnes, at der bliver mindre papir, der skal transporteres. Retsmøderne kan afvikles smidigere og roligere, og det bliver hurtigere og nemmere at søge i det digitale materiale. Også tilhørerne har gavn af digitale dokumenter, idet billeder af materialer som fx gerningssteder eller -våben vises på skærmen i retssalene. Det giver en højere grad af offentlig indsigt i rettens arbejde, hvilket samtidig medfører, at man må gøre sig overvejelser om, hvor meget der skal deles med tilhørerne, og hvorvidt de skal advares, inden eventuelle voldsomme billeder vises på skærmen.

For dommerne betyder den digitale behandling og de digitale retssager også, at de kan

notere direkte i den digitale sag, og at proceduren med at skrive i doms- og retsbog er blevet forenklet. For kontorpersonalet er overgangen til den digitale sagsbehandling meget synlig. Der er god plads på hylderne og mere luft i kontorerne, når man ikke længere arbejder på papir. Når man arbejder digitalt med en sag, kan man fx kopiere elektronisk og navigere rundt med større lethed.

I forbindelse med indførelsen er der blevet gennemført undervisning og afholdt møder centralt og lokalt. Desuden har der været udarbejdet materiale til at støtte forandringerne særligt i begyndelsen.

Det forventes, at der på landsplan vil være ca. 5.000-6.000 sager årligt. Det anslås, at det indtil videre er halvdelen af de sager, der er omfattet af samarbejdsaftalen, som sendes digitalt til retterne med de fordele, det giver for medarbejdere, brugere og borgere.

Sagstyper der er omfattet af aftalen:

- Nævningesager
- Større sager om økonomisk kriminalitet og andre større sager med meget bevismateriale, der skal fremlægges under hovedforhandlingen
- Sager om røveri (straffelovens § 288)
- Sager om vold (straffelovens §§ 244-246)
- Sædelighedssager mod mindreårige (straffelovens §§ 216, 222 og 223)
- Børnepornosager (straffelovens § 235)

DOMSTOLSREFORMENS FØRSTE RUNDE FØDSELSDAG

*Fra særnummer af
magasinet Retten Rundt*

I 2017 fyldte Domstolsreformen 10 år, og det er et jubilæum, som er værd at fejre. For planen lykkedes.

Planen med retsreformen var at skabe bedre byretter, som kunne håndtere "tungere" sager med flerdommerbehandling, og som kunne være rammen om faglige miljøer. Missionen var at levere bedre kvalitet for borgerne, når de kom i forbindelse med domstolene. Samtidig skulle ændringerne sikre, at intentionerne med den sideløbende reform af retsplejeloven kunne realiseres.

FAGLIGT MILJØ

Fra at have 82 byretter, hvor man enkelte steder kun havde en dommer og en retsassessor, gik man til at have 24 byretter med generelt højere bemanding. Dermed blev det muligt at have tredommerbehandling af sager i byretterne. Desuden blev der skabt en sund grobund for et vitalt og udfordrende fagligt miljø med mulighed for såvel juridisk som administrativ sparring, noget som medarbejderne i retterne nyder gavn af i dag.

Reformen har ligeledes medført en ændret fordeling af sager mellem de tre instanser ved domstolene. Før reformen startede de "tunge" sager ved landsretterne. Siden re-

formen har byretterne behandlet næsten alle sager som 1. instans. Omfordelingen betyder, at landsretterne i mange tilfælde er blevet sidste instans. Det har også gjort, at Højesteret har kunnet koncentrere sig om at behandle sager af principiel karakter.

DYGTIGT FORARBEJDE

Domstolsreformen var omfattende og fik ikke nogen nem start. Der var fx protester fra lokalområderne, hvor retter blev nedlagt, og der var diverse indkøringsvanskeligheder – ikke mindst med it, som endte med at blive samlet under Domstolsstyrelsen. Medarbejdere skulle flytte arbejdsplads somme tider endda til bygninger, der ikke var dimensionerede til ændringerne, og der skulle findes en ny fordeling af sagerne.

Formanden for Domstolsstyrelsens bestyrelse, i perioden 2011 – primo 2018, højesteretsdommer Jens Peter Christensen, ser tilbage på et projekt, der lykkedes. "At det er gået så godt skyldes et dygtigt forarbejde," siger han. "Men også, at alle involverede faggrupper gjorde deres bedste for at få reformens tanker ført ud i livet. Domstolene kan i dag tilbyde borgerne et moderne og velfungerende retssystem samtidig med, at vi har beholdt den lokale tilknytning og nærhed."

FAMILIENETVÆRKET OG FAMILIESAGER

Familienetværket – som består af en repræsentant fra alle retter og fra Dommerforeningen samt Dommerfuldmægtigforeningen – har i efteråret sendt en vejledning i høring om behandlingen af forældreansvarssager ved byretterne.

Det sker med henblik på en mere ensartet behandling af denne type sager. Hermed kan retterne bedre leve op til domstolens målsætning om at skabe mere ensartethed i opgaveløsningen. Vejledningen skal des-

uden give bedre mulighed for at udnytte de erfaringer og den viden, der er samlet ved de enkelte retter.

NETVÆRKETS FIRE MODELLER

Familienetværket anbefaler, at alle byretter tilbyder de samme fire sagsbehandlingsmodeller. Dermed sikres en større ensartethed, ligesom der tilbydes en model, der passer til den enkelte families behov og den enkelte sags konkrete omstændigheder.

Udgangspunktet er, at barnets trivsel skal fylde mere. Derfor lægges der op til et nyt system bestående af Familieretshuset, der erstatter Statsforvaltningen, og Familieretten, som er landets byretter.

Netværkets forslag til fire modeller til behandling af forældreansvarssager:

1. Forberedende møde med medvirken af en børnesagkyndig og mulighed for et yderligere forberedende møde, der straks kan overgå til hovedforhandling.
2. Forberedende møde med medvirken af en børnesagkyndig og mulighed for straks efter at overgå til hovedforhandling.
3. Hovedforhandling uden forberedende møder.
4. Retsmægling.

Alle interesserede ved retterne, der behandler sager om forældreansvar, er inviteret til at drøfte og kommentere udkastet til vejledning og forslaget om implementering af de beskrevne sagsbehandlingsmåder ved retterne. Der vil alene være tale om en vejledning. Det vil således fortsat være den enkelte dommer/jurist, der træffer afgørelse om sagens behandling.

REGERINGENS FORSLAG

Regeringen er i juni 2017 kommet med et udspil til et mere sammenhængende system

til behandling af sager på det familieretlige område. Udgangspunktet er, at barnets trivsel skal fylde mere. Derfor lægges der op til et nyt system bestående af Familieretshuset, der erstatter Statsforvaltningen, og Familieretten, som er landets byretter.

I det foreløbige udspil lægges der op til, at de ca. 100.000 familieretlige sager, der årligt behandles i Danmark, fremover skal inddeles i tre kategorier afhængig af kompleksitet og konfliktniveau.

Ifølge udspillet vil Familieretshuset behandle både mindre komplekse sager og såkaldte simple sager. Her vil parterne blive tilbudt konflikthåndtering og rådgivning, og Familieretshuset vil træffe afgørelse i sagerne. Afgørelserne vil kunne indbringes for byretten.

Udspillet lægger op til, at de ca. 7.000 resterende og mere komplekse sager efter en indledende afdækning i Familieretshuset vil blive behandlet og afgjort i første instans ved byretterne. Folketingets partier forhandler i øjeblikket om regeringens udspil.

FOGEDEN KOM IGEN

Foto fra TV2: Fogeden kommer

”Det er min opfattelse, at tilliden til os højnes ved, at vi åbner dørene for dem, der gerne vil have et indblik i vores arbejde.”

Anni Højmark, retspræsident ved Retten i Svendborg.

Første sæson af ”Fogeden kommer” blev genudsendt seks tirsdage i træk fra april 2017 og var igen en stor seersucces. Næsten en halv million seere så med hver gang, og programmet var det mest sete de pågældende dage. I første sæson medvirkede fogeder fra retterne i Roskilde, Nykøbing Falster, Svendborg og Viborg.

Anden sæson af programserien ’Fogeden kommer’ blev sendt på TV2 i august og september 2017. Igen var serien en seersucces. Denne gang medvirkede fogeder fra retterne i Lyngby, Kolding, Aalborg og Hjørring. Retten i Svendborg var med for anden gang.

Den anden sæson af ”Fogeden kommer” blev sendt i seks afsnit. Der var omkring 400.000 seere pr. afsnit, og programmerne er blevet set omtrent to en halv million gange.

De mange seere fik et meget fint, nuanceret og reelt indblik i fogedens arbejde. Et indblik som mange danskere ellers aldrig ville få.

Takket være en stor indsats fra de otte medvirkende fogedretter kunne seerne følge arbejdet med at inddrive penge, være med på fogedforretninger angående udsættelse af lejemål og afholdelse af tvangsauktion.

Anni Højmark, retspræsident ved Retten i Svendborg, siger:

”Det er min opfattelse, at tilliden til os højnes ved, at vi åbner dørene for dem, der gerne vil have et indblik i vores arbejde. Vi har været meget glade for samarbejdet med produktions-selskabet, som hele vejen igennem har optrådt meget professionelt. Vi er meget tilfredse med de udsendelser, der er kommet ud af samarbejdet.”

FOLKEMØDET 2017: YTRINGSFRIHED OG MAGT I TELTET

Folkemødet på Bornholm og trængsel i domstolenes telt

Danmarks Domstole var i juni i 2017 igen på plads til Folkemødet på Bornholm med lige dele debat og folkeoplysning. Der var tale om stor inddragelse af publikum og brug af populære virkemidler som musik, humor og fagekspertes.

Der var arrangementer om bl.a. ytringsfrihed, retsmægling og fordeling af magten mellem amerikanske dommere og USA's præsident.

På scenen i teltet behandlede "Folkedomstolen" en retssag om nødværge ved et indbrud i et privat hjem. Mere end 200 tilhørere lyttede med, stillede spørgsmål og blev både udfordret, instrueret og underholdt af domstolens medarbejdere. Medlemmer af Folketingets Retsudvalg var nævningeting og skulle først votere om skyldspørgsmålet. Bagefter kunne de se, hvad tilhørerne stemte.

Der var kendisdebat, da radioværten Mads Steffensen var ordstyrer i en debat om deling af nøgenfotos på sociale medier. I panelet var sangerinden Pernille Rosendahl, professor Linda Nielsen og højskoleforstander Torben Schmidt Hansen. Byretspræsident Jørgen Lougart gav rettens syn på dilemmaerne med sin egen tørre humor.

Blandt mange andre højdepunkter kan nævnes, at satiregruppen MAGT fik alle med på fællessang da vinderen af en sangkonkurrence om Danmarks Domstole blev fundet.

Arrangementerne var organiseret og gennemført af medarbejdere fra Retten på Bornholm og retterne i Aalborg, Helsingør, Holstebro og Roskilde i samarbejde med Domstolsstyrelsen.

FORKYNDELSE

Domstolene overtog indkaldelses- og forkyn-
delsesopgaven i domsmands- og nævninge-
sager fra anklagemyndigheden pr. 1. marts
2017 og foretager nu forkyndelsen i alle
straffesager. Det har betydet, at berammelse
og forkyndelse kan håndteres i én arbejds-
gang ved retterne, hvilket er mere effektivt.

FORENKLET DIGITAL FORKYNDELSE

I forlængelse af overtagelsen af forkyn-
delsesopgaven blev der implementeret en
it-løsning til forenklet digital forkyndelse ved
retterne. Forenklet digital forkyndelse er en

ny måde at forkynde på, hvor retten sender
meddelelser/indkaldelser til retsmøder til
tiltalte og vidner med Digital Post (e-Boks).
Når modtageren har åbnet, slettet, flyttet el-
ler på anden måde behandlet meddelelsen
i sin e-Boks, får han eller hun en pop-up-
besked på skærmen om, at meddelelsen er
forkyndt. Som dokumentation for at forkyn-
delse er sket, modtager retten automatisk en
kvittering.

Hvis en tiltalt eller et vidne herefter ikke
møder i retten og ikke har lovligt forfald, fx
sygdom, som dokumenteres via en lægeer-

Når modtageren har åbnet, slettet, flyttet eller på anden måde behandlet meddelelsen i sin e-Boks, får han eller hun en pop-up-besked på skærmen om, at meddelelsen er forkyndt.

klæring, kan retten træffe beslutning om, at tiltalte eller vidnet skal anholdes og bringes af politiet til det næste retsmøde i sagen. Eller retten kan afsige en udeblivelsesdom over for den tiltalte.

Hvis modtageren af en forenklet digital forkyndelse ikke læser meddelelsen inden fem dage, sender e-Boks automatisk en påmindelse til modtageren om, at der er en ulæst besked fra Danmarks Domstole i e-Boks.

Forenklet digital forkyndelse kan foreløbig kun bruges overfor personer og ikke over for virksomheder eller andre juridiske personer og har i 2017 kun kunnet anvendes i straffesager. I januar 2018 forventer Domstolsstyrelsen at kunne tilbyde en løsning, så forenklet digital forkyndelse også vil kunne anvendes i fogedsager.

SAMARBEJDET MELLEM MYNDIGHEDERNE I STRAFFESAGSKÆDEN

Politiet, anklagemyndigheden, domstolene og kriminalforsorgen har aftalt at videregive telefonnumre på de personer, der skal forkyndes for i forbindelse med en hovedforhandling.

Det betyder, at de telefonnumre, som politiet får oplyst under efterforskningen af en straffesag, videregives til anklagemyndigheden, som i forbindelse med straffesagens fremsendelse videregiver dem til domstolene. Det giver blandt andet domstolene mulighed for at sende påmindelse om retsmødet via

SMS til tiltalte og vidner og til efter domsafsigelsen at give telefonnumre videre til kriminalforsorgen, der skal indkalde domfældte til afsoning.

FORKYNDELSE I UDLANDET

Da domstolene overtog forkyndelsesopgaven i nævninge- og domsmandssager pr. 1. marts 2017, overtog de også opgaven med at forestå forkyndelser i udlandet. Domstolsstyrelsen varetager indtil videre forkyndelsen af indkaldelser, domme mv. i disse sager.

FORELØBIGE ERFARINGER

Tidligere har mange retsmøder måttet ombesammes eller udsættes på grund af manglende forkyndelse for tiltalte eller vidner, som har betydet længere sagsbehandlingstid. Med den nye løsning til forenklet digital forkyndelse forventes det, at domstolene kan gennemføre flere retsmøder uden behov for omberømmelse og dermed kortere gennemløbstider i straffesagerne – til gavn for alle involverede.

Derudover har overdragelsen af forkyndelsesopgaven til domstolene til formål at frigøre ressourcer hos politiet, som hidtil har forkyndt i ca. 21.000 straffesager om året.

De foreløbige erfaringer med overtagelsen af forkyndelsesopgaven og brugen af forenklet digital forkyndelse er rigtig gode. For borgerne er det også langt mindre indgribende at få en besked i e-Boks eller at blive ringet op og få forkyndt en meddelelse end at blive kontaktet af en stævningsmand eller politiet.

NYE LÆGDOMMERE I GRØNLAND

Retten i Grønland, Nuuk. Foto: Innuteq Kriegel

Radio- og videospots blev taget i brug i folkeoplysningen.

Retten i Grønland fik med virkning fra 2018-års-skiftet nye lægdommere. Retten i Grønland og Domstolsstyrelsen har udarbejdet kriterier for sammensætningen af lægdommere og oplyst befolkningen i Grønland om behovet for lægdommere. Det er sket via visning af radio- og videospots og udsendelse af breve med personlig og direkte opfordring til at søge hvervet som lægdommer. Desuden er der udarbejdet vejledningsmateriale og informationsmateriale til kommende lægdommere, deres arbejdsgivere og eventuelt interesserede.

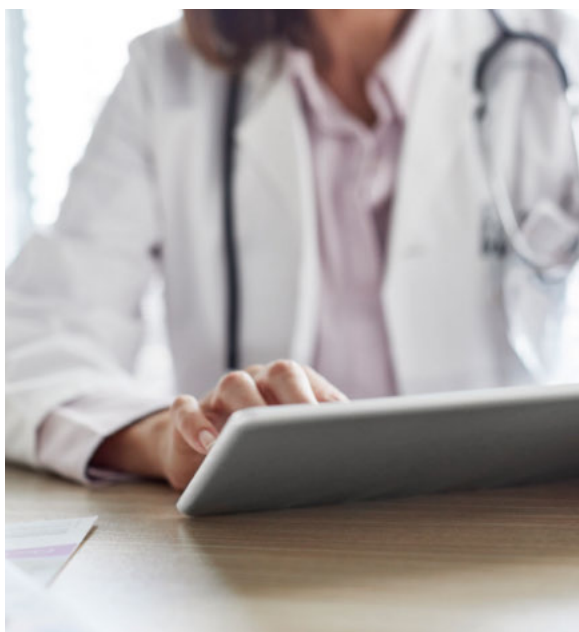
Kampagnen gav i alt 179 ansøgere, hvoraf 53 personer svarede på breve, som retten havde

sendt til dem personligt. Retten havde kontak-
tet disse personer, fordi de boede i områder,
hvor der særligt manglede domsmænd. Ud-
over bopælskommune var personerne valgt
ud fra deres alder, fordi der mangler lægdom-
mere, som er under 40 år.

Retten i Grønland indstillede 321 domsmænd
til kommunalbestyrelserne og det grønland-
ske parlament, Inatsisartut, der er de instan-
ser, som endeligt udpeger domsmændene.

Samtlige indstillinger blev imødekommet i de-
cember 2017. Antallet af lægdommere i Grøn-
land er nu fordoblet som følge af indsatsen.

NY LÆGEATTEST OG VEJLEDNING

Det er ikke længere muligt at få en lægeattest alene gennem en telefonkonsultation med sin læge, hvis man ikke kan møde i retten.

I samarbejde med Lægeforeningen har Danmarks Domstole tilpasset en ny lægeattest til brug ved dokumentation af lovligt forfald, det vil sige udeblivelse fra møde i retten. Den nye lægeattest blev taget i brug af lægerne den 1. juni 2017.

Den nye lægeattest skal medvirke til færre omberømmelser og udsættelser af straffesager og dermed også medvirke til at nedbringe sagsbehandlingstiderne. Desuden indeholder den nye attest de oplysninger, der er brug for ved rettens vurdering af lovligt forfald. Telefonkonsultationer har oftere givet anledning til problemer sammenlignet med

andre konsultationsformer. Derfor udgår muligheden for telefonkonsultation i forbindelse med lægeattesterne ved lovligt forfald.

Til støtte for lægerne har Danmarks Domstole sammen med Lægeforeningen udarbejdet en ny og uddybet vejledning til lægerne, når de skal udfylde lægeattesterne.

Vejledningen skal sikre, at lægerne er bekendt med, hvad retten lægger vægt på i vurderingen af lovligt forfald samt konsekvenserne for patienten, hvis retten vurderer, at der ikke er tale om lovligt forfald.

SMS-PÅMINDELSER: HUSK AT MØDE I RETTEN

Siden 1. februar har by- og landsretter haft mulighed for via SMS at minde tiltalte, vidner og lægdommere i straffesager om at møde til et retsmøde. Det sker for at øge fremmødet og reducere antallet af udeblivelser med deraf følgende aflysninger og forsinkelser.

Teksterne i SMS'erne er tilpasset den enkelte ret og det konkrete retsmøde. SMS'en udsendes fire dage før et retsmøde og kan fx lyde: Husk at møde i Retten i Nykøbing Falster den 30.08.2017 kl.11:00 (sagsnr. 1234/2020). Mød i god tid. Spørgsmål: 99684400. SMS kan ikke besvares.

Indtil 9. december 2017 er der i alt afsendt 33.866 SMS'er, hvor byretterne tegner sig for 28.696, Østre Landsret har afsendt 3.647 og Vestre Landsret 1.523 SMS'er.

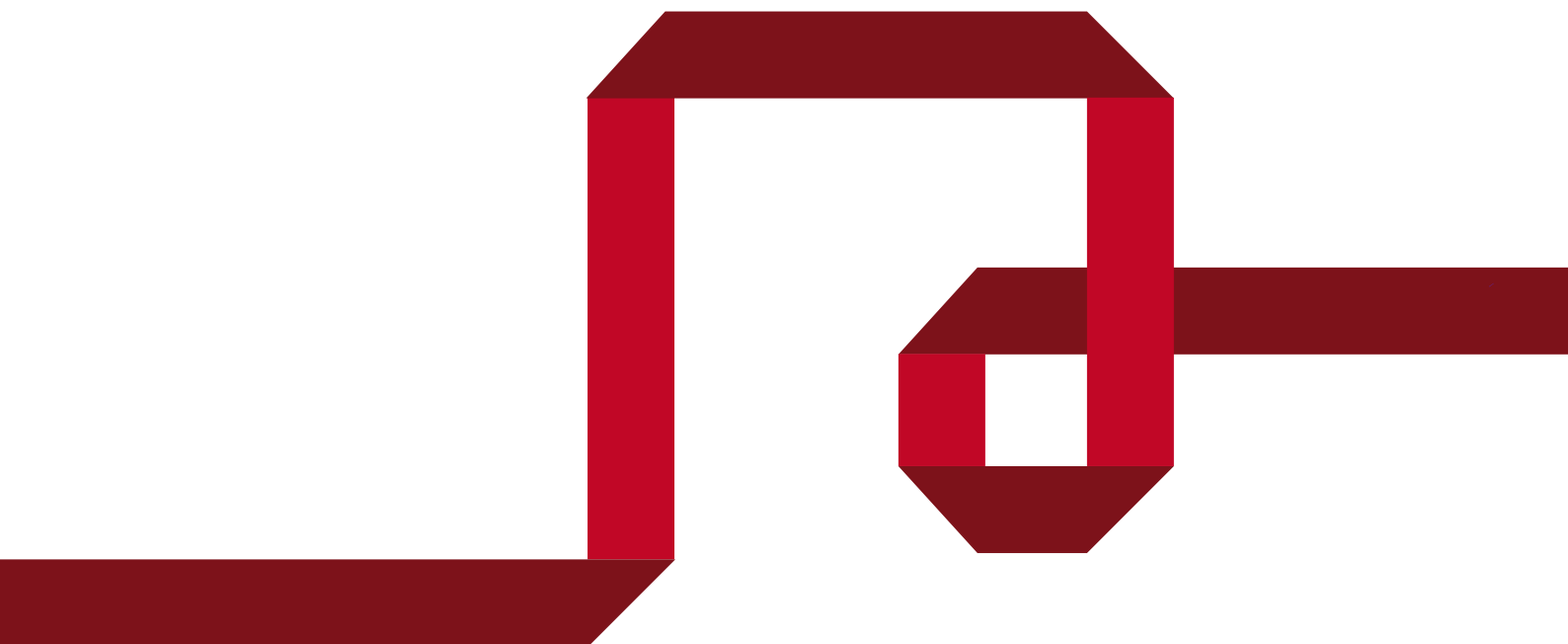
Systemet har imidlertid kun givet mulighed for at sende én enkelt SMS pr. sagsdeltager pr.

sag. Også selvom sagsdeltageren har skullet møde til flere retsmøder i samme sag.

Men dette ændres for byretterne, så hver sagsdeltager får én SMS pr. møde, der berammes i sagen. Landsretterne har valgt at fortsætte med den hidtidige løsning.

Ændringen sker fra januar 2018, hvor der desuden vil blive sendt en påmindelse i sagsdeltagerens e-Boks. Dette skyldes både et ønske om at nå bredere ud med påmindelserne, og at det ikke altid er muligt at fremskaffe et gyldigt mobilnummer på den enkelte sagsdeltager. Påmindelse via e-Boks afsendes ligesom SMS-påmindelse fire dage, før retsmødets afholdelse.

I første omgang er SMS-påmindelse kun knyttet til straffesager, men senere kan det muligvis introduceres til eksempelvis møder i fogedretten.

**DOMSSTOLSSTYRELSEN
STORE KONGENSGADE 1-3
1264 KØBENHAVN K**